

АРАЛЫКТАН (ДИСТАНТТЫК) ОКУТУУНУН НЕГИЗГИ ӨЗГӨЧӨЛҮКТӨРҮ.

Келечектеги адис профессионалдык билим алуу үчүн, ал жеке компьютерди колдонууда маалыматтык технологияларды эркин билүүсү каралат.

ОСНОВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ.

Будущий специалист чтобы получить профессиональное образование, он должен свободно владеть информационным технологиями для работы в ПК.

THE MAIN FEATURES OF THE DISTANT EDUCATION.

Future specialist has to have in formational technologies fluently to get professional education for working with Personal Computer.

Заманбап глобалдуу аудиториянын жаңы мүмкүнчүлүктөрүнө кирүүгө дүйнөлүк желе же башкача айтканда интернет чоң жол ачууда. Интернет бул илим изилдөөчүлөр, студенттер үчүн лабораторияларда, офистерде, класстарда жана ар бир үйдө да колдонууга мүмкүн болгон билимдин жана илимдин булагы болууда. Кыргызстанга интернеттин келгенине аз эле убакыт болсо дагы, Орто Азия өлкөлөрүнө салыштырмалуу бул багытта чоң жетишкендиктерге жетише алды. Интернетке кеңири жол ачуу бул Кыргызстан үчүн биринчи кезекте дүйнөдө тездик менен өнүгүп келе жаткан илимий-техникалык жетишкендиктерге прогрессивдүү кадам деп айтууга болот.

Азыркы учурда интернеттен ар тараптуу маалыматтарды алууга мүмкүнчүлүктөр бар. Илим, техника, экономика, билим берүү жана башка толуп жаткан тармактар боюнча маалыматтарды алууга болот. Булардын ичинен ИНТЕРНЕТТИН билим берүү тармагында канчалык орду бар ошону карап көрөлү. Учурда интернеттен билим берүү тармагында көптөгөн интернет баракчаларды табууга болот. Алар негизинен электрондук почта менен же болбосо атайын шарты бар каттоодон өтүп андан кийин керектүү маалыматты алуу мүмкүнчүлүгүндө. Мындай маалымат алмашуу да белгилүү бир өлчөмдө жакшы жыйынтыктарды берет. Ал эми экономикалык жактан жетишкен өлкөлөрдө билим берүүнүн бул түрү алда канча алдыда. Алар видео лекциялар, реалдуу убакытта (бир мезгилде) окутуучу менен окуучу бири-бирин көрүп да, сүйлөшүп да маалымат алмаша алышат.

Интернет бул эмне? Интернет - бул миллиондогон компьютер колдонуучулардын бири-бири менен байланышы жана дүйнөлүк ресурстардан маалымат алууга мүмкүн болгон глобалдуу «Түйүндүн Түйүнү».

Мугалимдер жана студенттер дүйнөлүк эң чоң архивдерге, космостук борборлорго, сутниктик метеостанцияларына жана башка миңдеген билим берүү жана илим изилдөө булактарына кирүүгө мүмкүндүк ала алышыт, Интернет - жогорку окуу жайлар, колледждер, мектептер керектөөчү инфраструктура, себеби компьютер ар кандай тексттерди, үндөрдү схемаларды, сүрөттөрдү камтыган тоталдык технологиялык машина болуп калды.

Интернет билим берүү тармагында: Дистанттык окуу интернеттин дагы бир кызматы, бул билим алуу жана үйрөнүүнүн инструменти десек болот. Дистанттык окуу, интерактивдүү режимде эки же андан көп адамдын, эки же андан көп жерден бири-бири менен байланышы.

Дистанттык окуу билим берүүнүн эффективдүү жана сапаттуу чөйрөсү деп айтсак дагы болот. Интернет дистанттык окууда эң керек болгон абдан көлөмдүү болгон ресурс. Дистанттык окуудагы негизги керектелүүчү нерсени айтсак ал компьютердик үйрөтүүчү программалар. Азыркы тез чабытта өнүгүп келе жаткан билим технологияларынын арасында компьютердик телекоммуникациялык түйүндөр келечектин талабына ылайыктуураак деп айтсак болот.

Бугункү күндө сапаттуу билим эң актуалдуу маселе экендиги баарыбызга белгилүү. Билим коомдук өнүгүштүн приоритеттүү жана эң маанилүү көрсөткүчү болуп саналат. Ар качан элибиз жогорку билимдүү болууга умтулуп келген. Эгер ар бир окумуштуу, окутуучу эле эмес, студент да учурдун маселесин, талабын, өзүнө болгон жоопкерчиликти туура түшүнүп мамиле кылса анда сөзсүз түрдө бийик деңгээлге жете алабыз. Ошондуктан Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан Кыргызстандын окуу жайларында дистанттык окутуунун киргизилишин замандын талабы деп түшүнсөк болот. Окумуштуулардын изилдөөлөрү боюнча дистанттык окутуу XXI кылымдагы эң жеткиликтүү жана максаттуу окуу болуп эсептелинет.

Дистанттык окутуу бул – (аралыкта туруп окутуу)-окутууну жайылтуудагы жаңы ыкма. Жаңы информациялык жана телекоммуникациялык технологиялар менен окутууга негизделген “аралыкта туруп окутуу” окуучу менен окутуучунун жеке, түздөн-түз байланышуусу болуп саналат. Ошондой эле сырттан билим берүүнүн бирден-бир жаңы тепкичи. Маалымат билим берүү технологиялардын, телекоммуникациялардын (компьютердик система, электрондук почта, Интернет) жардамы менен ЖОЖго түздөн-түз барбастан педагогдун жетекчилиги астында өз алдынча билим алууга ыңгайлуу. Технологиянын акыркы жетишкендиктери Интернет тармактарын жана телекоммуникация каражаттарын пайдаланып, окутулуучу дисциплиналарды системалык түрдө максатка ылайык үзгүлтүксүз өздөштүрүп билим алууга мүмкүнчүлүк түзөт. Дистанттык окутууда педагог окуу усулдук көрсөтмөлөрдү, электрондук окуу методикалык комплексттерди иштеп чыгуу керек. Окуучу окуу материалдарын электрондук, же басма түрүндө алуу менен билимин үйүндө, жумуш ордунда, же атайын компьютердик класстарда ала алат. Ал үчүн окуучу (студент) компьютердик жактан сабаттуу болушу керек. Ошондой эле окуу курстарына катышуу, өз алдынча билим алуу дагы жакшы натыйжаларды берет. Мындан тышкары төмөндөгүдөй шарт милдеттүү түрдө аткарылышы керек:

- Үйдүн же мобилдик телефондун болушу;

- Окутуучунун электрондук адресинин болушу;
- Окутуучунун же институттун өздүк сайтынын болушу.

Ошондо гана окутуучу менен студенттин толук кандуу байланышы болот. Ал эми сайт студент үчүн дисциплинаны өздөштүрүүдө маалымат булагы катары пайдаланылат, тиешелүү маселелерди чечүү үчүн колдонулат. Мындан тышкары дистанттык педагогдорду атайын даярдоо, билим берүү серверлерин түзүү, жер-жерлерде, райондордо жана айылдарда техникалык ресурстарды аныктоо зарыл.

Дагы бир айта кетчү нерсе дистанттык окутуунун өзгөчөлүктөрү болуп, дистанттык окутуудагы лекциянын жүргүзүлүшү - традициялык аудиториядагы лекциядан айырмаланып студент менен окутуучунун жандуу пикир алышуусу болбойт. Ошондуктан окутуучу ар бир окуган предмети боюнча кыскача маалымат берип койбостон, кеңейтилген окуу-методикалык комплексин берүү керек. Студенттер бул учурда билимин өз алдынча текшерүү үчүн предметтин негизги концепциясын түшүнүүгө жана практикалык билимдерди кеңири өздөштүрүүгө, дифференцирленген тесттер жана ар кандай деңгээлдеги суроолор менен камсыз боло алышат. Студент компьютердин жардамы менен ар кыл көнүгүүлөрдү аткарып, талдоолорду жүргүзө алат.

Жыйынтыктап айтканда, дистанттык окутууну уюштуруу үчүн төмөндөгүдөй негизи өзгөчөлүктөрдүн болушу шарт:

- сапаттуу техникалык каражаттардын (компьютерлер, видеопроекторлор, Web-камералар, наушниктер, микрофондор) болушу;
- тез ылдамдыктагы интернет-байланыш жана тез ылдамдыктагы окуу жайынын локалдык түйүнү;
- окутуучунун методикалык жана техникалык даярдыгы (маалымат технологияларын колдоно билүүсү);
- студенттердин техникалык даярдыгы (компьютердин негизги программалары менен иштөө);
- электрондук лекцияларды түзүү;
- студенттердин компьютер менен иштөө убактысын чектөө;
- студенттерди жана окутуучуларды дистанттык окууну жүргүзүү боюнча колдонмо менен камсыз кылуу;
- окутуучулар үчүн дистанттык окутуунун талаптары менен тааныштырган атайын курстарды уюштуруу;

Ушул маселелерди ишке ашырсак, практикалык жана теориялык жактан такшалган, толук кандуу адистерди даярдап чыгууга болот.

Адабияттар:

1. Международный журнал «Дистанционное образование» 1997, 1998 г.
2. Информационные ресурсы Internet.
3. <http://google.ru/>